

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése

Az ügy száma: Kfv.VI.37.290/2025/6.

A tanács tagjai: Dr. Vitál-Eigner Beáta a tanács elnöke

Dr. Rák-Fekete Edina előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit bíró

Dr. Dobó Viola bíró

A felperes: Név1

(cím1)

A felperes képviselője: Dr. Vincze András ügyvéd

(cím2)

Az alperes: Pest Vármegyei Kormányhivatal

(cím3)

Az alperes képviselője: Dr. Révész Zoltán kamarai jogtanácsos

A per tárgya: erdővédelmi bírság jogszerűsége tárgyában indult közigazgatási jogvita

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Budapest Környéki Törvényszék 2025. február 18. napján kelt 106.K.701.846/2024/9. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmének befogadását megtagadja.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A befogadhatóság alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes, mint erdőgazdálkodó - ügyfélkapun keresztül - 2024. március 12-én hat egymástól független, március 20-án újabb hat, egymástól független, az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény (továbbiakban: Evt.) 41. §-ának megfelelő bejelentést tett az alpereshez tervezett fakitermelési munkákról.

[2] Az alperes a bejelentések alapján kettő határozatot (a továbbiakban: biztosíték nyújtására kötelező határozatok) hozott, amelyekben a bejelentésekben szereplő erdőrészek közül Hely1 szám1 szám2, szám3, szám4 szám5 erdőrészek, valamint Hely1 szám6 erdőreszlet részterületének tarvágását erdőfelújítási biztosíték nyújtásához kötötte, az erdőfelújítási biztosíték nyújtásának igazolásáig a fakitermelés végrehajtását megtiltotta.

[3] A határozatokat az elektronikus rendszer 2024. március 25-én és március 28-án helyezte el a felperes ügyfélkapu tárhelyére, azonban azokat a felperes nem vette át, így azok kézbesítési fikcióval váltak kézbesítetté 2024. április 9-én és 14-én. A biztosíték nyújtását előíró határozatokat a felperes szakszemélyzete, Név2 2024. április 2-án és 5-én átvette.

[4] Az alperes a 2024. április 19-én tartott hatósági ellenőrzés során azt tapasztalta, hogy a Hely1 szám2, szám6, szám3, szám4 szám5 erdőrészetek tarvágása megtörtént, amely tény feljegyzésében rögzítette. 2024. július 10-én az alperes ismételten hatósági ellenőrzést végzett, amelynek során - feljegyzésében - megállapította, hogy a Hely1 7 erdőrészlet tarvágása is megtörtént. Az alperes a felperes részére a feljegyzéseket megküldte.

[5] Az alperes a felperessel szemben 2024. április 24-én hatósági eljárást indított, amelyről a felperest - az ügyfélkapuján keresztül - értesítette, egyben felhívta a tarvágással érintett erdőrészetek művelési lapjának, valamint az erdőfelújítási biztosíték nyújtását igazoló dokumentumoknak a csatolására.

[6] Az alperes a 2024. július 29-én kelt PE/ERDŐ/3671-6/2024. számú határozatával (a továbbiakban: erdővédelmi bírságot kiszabó határozat) a felperest - jogszerűtlen fakitermelés miatt - 31.275.000 forint erdővédelmi bírság megfizetésére kötelezte. Indokai szerint az erdőfelújítási biztosíték nyújtására határidőt nem állapított meg, hiszen annak határidejét közreműködő magatartás esetén a fakitermelés megkezdésének időpontja képezte volna. Az erdőfelújítási biztosíték nyújtása azonban ettől függetlenül a fakitermelés feltétele, a határozatban önálló rendelkezés volt, a jóhiszemű magatartás feltételezte volna a biztosíték legalább utólagos nyújtását. A felperes azonban a biztosíték nyújtására vonatkozó kötelezettségének az erdővédelmi bírságot kiszabó határozat meghozataláig sem tett eleget. Hangsúlyozta, hogy a felperes legkésőbb a szakszemélyzet tájékoztatása folytán tudomást szerzett az erdőfelújítási biztosíték nyújtására kötelező határozatok tartalmáról, ezért jóhiszeműsége ezen időpontot követően nem áll fenn. Indokai szerint a felperes megsértette az Evt. 108. § (1) bekezdés b) pontját, mivel a hatósági döntésben előírt kötelezettségének nem tett eleget, a fakitermelés feltételeként meghatározott biztosítékot nem fizette meg.

[7] A jogsértés miatt a felperessel szemben a közigazgatási szabályszegések szankciójáról szóló 2017. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Szankció tv.) 9. §-a és 10. §-a alapján erdővédelmi bírságot szabott ki. Hangsúlyozta, hogy a kitermelt fa mennyiségének pontos meghatározása körében tényleges mérést végezni nem lehetett, mivel az érintett erdőrészetekben tarvágás és a tuskók kifűrése történt, egyes erdőrészetekben nem maradt vissza egyetlen fa sem. A bírság mértékének meghatározásakor mérlegelés körébe vonta a kitermelt fa mennyiségét, amelyet az Országos Erdőállomány Adattár szerinti adatokkal számítva 2.089 m³ mennyiségben határozott meg. Mindezek alapján a bírságösszeget a lehetséges bírságtartomány középtértékénél alacsonyabb mértékben, 15.000 Ft/m³ alapulvételével számította ki.

[8] A felperes a biztosítéknyújtásra kötelező határozatokat keresettel nem támadta.

[9] A felperes az erdővédelmi bírságot kiszabó határozattal szemben keresetet terjesztett elő, amelyben annak megsemmisítését kérte. Az Evt. 104/A. § (1) bekezdés b) pontjára hivatkozással előadta, hogy miután a tervezett fakitermeléseket ügyfélkapun keresztül jelentette be, az alperes köteles lett volna 8 napon belül tájékoztatni arról, hogy hivatalból eljárást indít. Mivel az alperes e jogszabályi kötelezettségének nem tett eleget, ezért a

fakitermelést jóhiszeműen kezdte meg, annak jogszerűsége nem vonható kétségbe. Érvelése szerint ennek következtében a fakitermelést a 8 napos határidő lejárta után sem lehetett visszamenőleg jogsértőnek nyilvánítani. Az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (1) bekezdésének megsértését állítva, a bizonyítékok értékelését, illetve annak eredményét, az abból levont következtetést vitatta, kifogásolta egyrészt az Országos Erdőállomány Adattár adatainak felhasználását, másrészt szakértő kirendelését kérte erdészeti kérdésekre.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[10] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a keresetet elutasította.

[11] Mindenekelőtt rámutatott arra, hogy a jelen per tárgya az erdővédelmi bírság megfizetésére kötelező határozat jogszerűsége, ebből adódóan nem lehet tárgya az erdőfelújítási biztosíték nyújtására kötelezés jogszerűségének, és az ahhoz kapcsolódóan hivatkozott kézbesítési szabályok megsértésének, a 8 napos határidő jellegének, az elektronikus ügyintézésre vonatkozó kifogásnak a vizsgálata.

[12] A bírságkiszabás jogalapjának vizsgálata körében az Evt. 104/A. § (1) bekezdés bd) pontja, a veszélyhelyzet ideje alatt a tűzifaigények biztosításához szükséges eltérő szabályok alkalmazásáról szóló 287/2022. (VIII. 4.) Korm. rendelet 1. § (8) bekezdése felhívását követően kiemelte, hogy a fakitermelést korlátozó rendelkezésnek azért nem volt jelentősége, mivel a bírság kiszabásának jogalapja nem a fa kitermelése, hanem az erdőfelújítási biztosíték nyújtásának elmaradása volt. Egyrészt a 8 napos határidő alperes általi elmulasztását - a fentiek szerint - nem vizsgálhatta jelen perben, másrészt a határozat egyéb rendelkezéseit ez nem érinti. Nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a felperes utóbb sem tett eleget a biztosíték megfizetésének, ezt maga is elismerte a tárgyaláson. Mindezek alapján az alperes nem követett el jogsértést, amikor a határozatában bírságot szabott ki azért, mert a felperes a biztosítékot nem fizette meg.

[13] Rámutatott: önmagában az, hogy a hatósági eljárásban az ügyfél nem tesz az Ákr. 5. § szerinti nyilatkozatot, tehát a perbeli esetben a tarvágás tényét megállapító helyszíni szemle alkalmával készült feljegyzésre a felperes nem tett nyilatkozatot, nem jelenti azt, hogy elenyészik az a joga, hogy a hatóság eljárását közigazgatási perben támadja, a döntés megalapozottságát kifogásolja. Erre tekintettel alaptalannak ítélte az alperesnek a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (4) bekezdése szerinti hivatkozását. Hangsúlyozta ugyanakkor azt is, hogy nem állapítható meg az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértés az eljárás folyamán, ha az ügyfélnek lehetősége volt a bizonyítékok megismerésére az Ákr. 76. § alapján, ahogy a felperes is értesült a helyszíni szeméről készült feljegyzésről.

[14] A bizonyítékok értékelése körében megállapította, hogy az eljárásban nem volt vitatott egyik fél részéről sem, hogy a kitermelt erdők tarvágása megtörtént. Nem vitatta a felperes azt a feljegyzésekben rögzített tény sem, hogy a tuskók kifűrése is nagyrészt megtörtént. Ezek

alapján a felperes magatartása volt az, maga a tarvágás módja, amely a kitermelt famennyiség meghatározásának utólagos rekonstrukcióját megakadályozta, ezért alkalmazhatta a hatóság az erdővédelmi bírság mértékéről és kiszámításának módjáról szóló 255/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 5. §-át. E jogszabályhely kimondja, hogy ha a jogellenesen kitermelt faanyag mennyisége az eljárás során helyszíni felméréssel nem állapítható meg, a bírság alapjául szolgáló fatérfogat mennyiségét az Országos Erdőállomány Adattár adatainak alapulvételével az erdészeti hatóság állapítja meg. Ennek alapján az alperes felhasználhatta az Adattárban foglalt adatokat, és jogszerűen alkalmazta a becslés módszerét.

[15] Indoka szerint az erdő tarra vágása miatt, a tuskók kifűrésára is tekintettel nem állnak rendelkezésre olyan adatok, amelyek egy szakértői vizsgálat lefolytatásához szükségesek, ezen adatokra a felperes sem hivatkozott. Minderre tekintettel a Kp. 78. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 276. § (5) bekezdése alapján mellőzte a szakértő kirendelésére vonatkozó bizonyítási indítványt, mert az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen, a szakértői bizonyítás nem alkalmas a kivágott famennyiség megállapítására.

A befogadás iránti kérelem

[16] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását, másodlagosan az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[17] A felülvizsgálati kérelmében 14 darab kúriai határozatszám felsorolásával és az abban foglalt elvi megállapítások beidézésével hivatkozott a kúriai joggyakorlattól való eltérésre.

[18] A tisztességes eljáráshoz való joga megsértését arra hivatkozással állította, hogy az elsőfokú bíróság a perkoncentráció, a tárgyaláson való részvétel és az iratismertetés szabályait nem tartotta be [Kp. 71-79. §)]. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem tájékoztatta a feleket a bizonyítási teher és az érdekeltség kérdéséről, nem hívta fel az alperest a tényállás bizonyítására, nem biztosította a jegyzőkönyv és a határozatok megismerését és érdemi megvitatását.

[19] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság okszerűtlenül mérlegelte a fakitermelés jogszerűségét, amikor figyelmen kívül hagyta, hogy a munkálatokat bejelentve, műveleti lappal végezte a fakitermelést [Evt. 43. § (1) bekezdés, 16. § (9) bekezdés, 73. § (1) bekezdés, Vhr. 8. § (2) bekezdés].

[20] Hivatkozása szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Kp. 85. § (1) bekezdését, mert a keresettel támadott határozat jogszerűségét a kereseti kérelem keretein túl vizsgálta. A Kp. 86. § (1) bekezdés és a Pp. 341. § (1) bekezdés és 346. § (4) bekezdés megsértése miatt nem merítette ki a keresetet, és túlterjeszkedett annak határain (például az erdőfelújítási biztosíték jogi megítélése).

[21] Rámutatott arra, hogy az elsőfokú bíróság a szakhatósági bejárást helyszíni szemleként értékelte, holott a hatóság nem értesítette őt a szemle megtartásáról az Ákr. 68. § (2) bekezdés szerint, ezzel a jegyzőkönyv jogszerűtlenül beszerzett bizonyítékká vált.

[22] Sérrelmezte továbbá, hogy az elsőfokú bíróság nem tisztázta, hogy miért nem kellett őt értesíteni a hatósági ellenőrzésről. Végezetül arra hivatkozott, hogy – álláspontja szerint - szakértői bizonyítást kellett volna elrendelni bírságösszegre.

A Kúria döntése és jogi indokai

[23] A felülvizsgálati kérelem befogadásának feltételei nem állnak fenn.

[24] A Kp. 117. § (4) bekezdése akként rendelkezik, hogy a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni a kérelem befogadhatóságának okát, azonban annak fennállását bizonyítani és azt - a 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti ok kivételével - indokolni nem kell. A 118. § (1) bekezdés b) pontja szerinti ok esetében meg kell jelölni azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől a felülvizsgálni kért határozat jogkérdésben eltér. A fél által megjelölt befogadhatósági okhoz a bíróság nincs kötve.

[25] A Kúria a Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelmet akkor fogadja be, ha

a) az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata

aa) a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása,

ab) a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége,

ac) az Európai Unió Bírósága előzetes döntéshozatali eljárásának szükségessége,

ad) a kérelmező alapvető eljárási jogának valószínűsíthető sérelme, vagy az ügy érdemére

kiható egyéb eljárási szabályszegés, illetve

b) a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés

miatt indokolt.

[26] A Kúria a felperes felülvizsgálati kérelmét – a befogadási kérelemben megjelölt befogadási okok mellett – a Kp. 118. § (1) bekezdésében foglalt valamennyi befogadási ok alapján megvizsgálta.

[27] A felülvizsgálati bíróság hangsúlyozza, a befogadásról szóló döntés azt a célt szolgálja, hogy a Kúria az egyedi ügyek intézésében is elláthasson jogegységi funkciót. Ebből következően a befogadásról szóló döntés során a Kúriának nem az egyedi ügyben hozott bírósági határozat jogszerűségét, hanem az egyedi ügy és a jogegység kapcsolatát kell vizsgálnia. A felülvizsgálat nem alanyi jog, önmagában a felülvizsgálati kérelemmel támadott határozat jogsértő jellegére hivatkozás nem alapozza meg a befogadást.

[28] A Kúria a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében a felülvizsgálati kérelmet általában akkor fogadja be, ha a jogerős határozat olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi vagy jogegységi hatályú határozatban, illetve az általa a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[29] A felperes a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont szerinti befogadási okra nem hivatkozott és a Kúria eljáró tanácsa sem észlelt olyan okot, amely miatt a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 118. § (1) bekezdés alapján be kellett volna fogadni.

[30] A jogkérdés különleges súlyán, illetve társadalmi jelentőségén alapuló befogadás esetén a Kúria újonnan meghozandó elvi tartalmú döntése jogi hatást gyakorol az adott ügyben nem szereplő jogalanyok helyzetére is, legalább áttételesen a társadalom szélesebb körére. A felperes az ab) alpontra nem hivatkozott, ilyen kihatást a Kúria eljáró tanácsa sem tartott megállapíthatónak, ezért a felülvizsgálati kérelem Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ab) alpont szerinti befogadása sem indokolt.

[31] A Kúria szerint a jogerős ítélet nem vet fel az uniós jog értelmezését igénylő kérdést az Európai Unió Működéséről szóló Szerződés 267. cikke értelmében, mindezek hiányában a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ac) alpont alapján sem volt befogadható a felülvizsgálati kérelem.

[32] A Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontjára hivatkozás esetén a befogadási okot a Kp. 117. § (4) bekezdése szerint indokolással alá kell támasztani, mégpedig kifejezetten a befogadhatóság körében. E követelménynek nem tesz eleget önmagában az eljárási szabályszegésre való, pusztán állítás, címszavak formájában megjelenő hivatkozás. A Kp. 117. § (4) bekezdésben foglaltakból következően a kérelmező alapvető eljárási jogának sérelmére való hivatkozás esetén az ügy érdemével való kapcsolatot nem kell bemutatni, de a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpontra vonatkozó indokolásban konkrétan meg kell jelölni, hogy mivel következett be az eljárási jogsérelem. Jelen esetben azt kellett volna kifejteni például, hogy mely kereseti kifogással nem foglalkozott, mely kereseti kifogáson terjeszkedett túl az elsőfokú bíróság és ez miért eredményezett jogsérelmet a számára, miért kellett volna elrendelni a bírságösszeg tekintetében a szakértői bizonyítást, mely irat megismerése nem volt biztosított számára a per során és hogy mindezek miért eredményeztek az ügy érdemére kiható eljárási jogszabálysértést. Mindezek hiányosságok miatt a felperes felülvizsgálati kérelme nem felel meg a Kp. 117. § (4) bekezdésében meghatározott követelménynek.

[33] A Kúria hangsúlyozza, a bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet felülvizsgálati eljárásban eredménnyel csak akkor támadható, ha a bíróság a tényállást iratellenesen állapította meg, illetőleg a bizonyítékok mérlegelése kirívóan okszerűtlen volt. A Kúria

szerint az ügyben eljáró bíróság ítéletében a Kp. 78. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 279. § (1) bekezdése szerint állapította meg a tényállást, a döntésének jogi indokolása a Kp. 84. § (2) folytán alkalmazandó Pp. 346. § (5) bekezdésében foglaltaknak alakilag megfelel.

[34] A fent kifejtettekre tekintettel a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont ad) alpont szerinti befogadásnak nem lehetett helye.

[35] A felperes hivatkozott ugyan 14 darab kúriai határozattól való eltérésre, amelyek közül a Kfv.I.34.500/2022/7., Kfv.III.35.785/2021/2., Kfv.V.36.222/2020/5. Kfv.II.36.147/2020/3., Kfv.IV.37.215/2019/4. számokon nem létezik a hivatkozott kúrai döntés. A további döntések vonatkozásában nem mutatta be a támadott határozat és a közzétett kúriai döntés(ek) közötti ügyszorosítást, annak fennállását nem indokolta, a jogkérdésben való eltérést pontosan nem jelölte meg, és a felülvizsgálati kérelmében nem állított fel párhuzamot a jogkérdés szempontjából releváns tények, alkalmazandó jogszabályok, az eljárás kereteit meghatározó kérelmi elemek hasonlóságára utalva, továbbá nem részletezte, hogy a közzétett döntésekben milyen elvi megállapítás került rögzítésre, ugyanezen jogkérdésben milyen álláspontot fogadott el az ügyben eljáró bíróság és nem indokolta meg, miben látja a közzétett és támadott kúriai döntés közötti eltérést. Mindezek hiányában a Kp. 118. § (1) bekezdés b) pont szerinti befogadásnak nincs helye.

[36] A fentiekben kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadását a Kp. 118. § (2) bekezdés alapján megtagadta.

A döntés rövid tartalma

[37] A Kp. 117. § (4) bekezdésben foglalt követelménynek nem tesz eleget önmagában az eljárási szabályszegésre való pusztai állítás, címszavak formájában megjelenő hivatkozás.

[38] A Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozás esetén nem elegendő pusztán felsorolni néhány döntést, a támadott határozat és a közzétett kúriai döntés(ek) közötti ügyszorosítást fennállását, a jogkérdésben való eltérés mibenlétét is be kell mutatni.

Záró rész

[39] A Kúria a felülvizsgálati kérelem befogadásának megtagadásáról a Kp. 118. § (2) bekezdése szerint tanácsban, tárgyaláson kívül, indokolt végzéssel határozott.

[40] A Kúria által hozott határozat ellen felülvizsgálatnak a Kp. 116. § d) pontja alapján nincs helye.

Budapest, 2025. május 14.

Dr. Vitál-Eigner Beáta sk.

a tanács elnöke

Dr. Rák-Fekete Edina sk.

előadó bíró

Dr. Kurucz Krisztina sk.

bíró

Dr. Bernáthné dr. Kádár Judit sk.

bíró

Dr. Dobó Viola sk.

bíró

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő